

**Memòria de la intervenció
arqueològica preventiva a
l'Avinguda del Paral·lel 54-58
(Barcelona, Barcelonès)**

Codi: 089/09

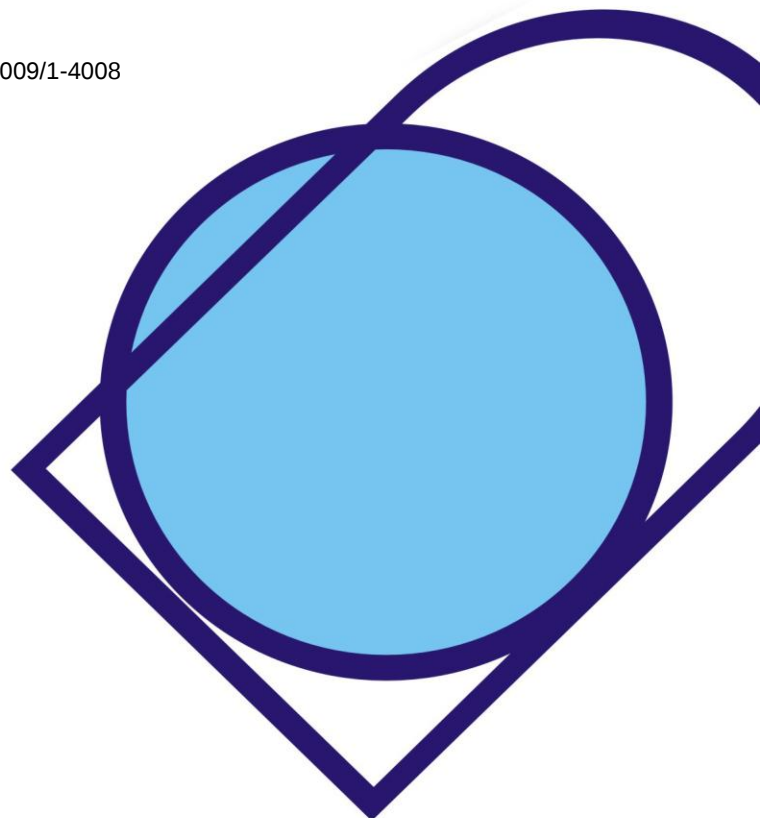
Dates de la intervenció: 18 a 21 d'agost de 2009

Nº de referència de la resolució: 437 K121 N-B-2009/1-4008

Autor:

Daniel Vázquez Álvarez

Data de lliurament: 20 de setembre de 2016

FITXA TÈCNICA

Nom del jaciment: Avinguda del Paral·lel 54-58. Districte de Ciutat Vella.

Codi de la intervenció: 089/09.

Nº de referència de la resolució: R/N 437 K121 N-B-2009/1-4008.

Municipi: Barcelona

Comarca: Barcelonès

Coordenades: UTM31N- ETRS89 E (X): 430641.7 N (Y): 4580724.6

Alçada s.n.m: 8,8 msnm

Superfície avaluada: 1, 92 m²

Estat de conservació: -

Tipus d'intervenció :

Preventiva X
Urgència
Investigació

Tipus d'activitat :

Excavació
Prospecció
Control X

Mostreig
Documentació
Tractament de restes

Cronologia: Contemporani

Dates d'execució: 18 a 21 d'agost de 2009

Promotor: Còrnic.

Directors/es: Daniel Vázquez Álvarez.

Redactors/es de la memòria: Daniel Vázquez Álvarez.

Paraules clau: Seguiment arqueològic, Avinguda Paral·lel.

Resum: En aquesta memòria es descriuen els treballs de seguiment arqueològic realitzats a l'avinguda del Paral·lel 54-58 de Barcelona amb motiu del "*Projecte d'ampliació de la xarxa de fibra òptica- Ajuntament de Barcelona-Connexió dels centres de Serveis Socials*", que implica l'afectació del subsòl per a la realització de les feines de col·locació i connexió de la nova instal·lació de fibra òptica

ÍNDEX

1. - Introducció.	3
2. - Marc geogràfic.	4
3.- Marc històric.	5
4. - Metodologia.	11
5 - Treballs realitzats.	12
5.1. Cala 1.	12
5.2. Cala 2.	14
6. - Conclusions i consideracions finals.	16
7. - Bibliografia.	17

ANNEX 1: Planimetria.

ANNEX 2: Inventari Fotogràfic

1. INTRODUCCIÓ

Aquesta memòria fa referència a les valoracions estretes com a resultat de la seguiment arqueològic realitzat entre els dies 19 i 20 d'agost de 2009 al subsòl de la vorera de l'Avinguda del Paral·lel 54-58, situada al barri del Raval del districte de Ciutat Vella de Barcelona (Barcelonès).

Els treballs han estat motivats pel "*Projecte d'ampliació de la xarxa de fibra òptica- Ajuntament de Barcelona-Connexió dels centres de Serveis Socials*", que implica l'afectació del subsòl per a la realització de les feines de col·locació i connexió de la nova instal·lació.

Aquesta intervenció s'ha efectuat d'acord amb el projecte d'intervenció elaborat pel Servei d'Arqueologia de Barcelona- ICUB amb el codi 089/09. La resolució ha estat emesa per la Direcció General de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya. L'actuació es ceneix als procediments establerts a l'article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

A nivell administratiu s'ha tramitat un únic permís d'intervenció amb un termini d'actuació comprés entre els dies 18 i 21 d'agost de 2009.

Les tasques arqueològiques han estat realitzades per l'arqueòleg de l'empresa CODEX-Arqueologia i Patrimoni, Daniel Vázquez Álvarez i els treballs han estat finançats per l'empresa Còrnic.

2- MARC GEOGRÀFIC.

El punt on es realitzen les cales es troba ubicat a la vorera nord de l'Avinguda del Paral·lel, concretament davant de l'immoble número 54-58, que forma part de l'illa de cases delimitada pels carrers Nou de la Rambla, Santa Madrona, Sant Bertran i la pròpia Avinguda. En aquest tram l'Avinguda Paral·lel limita pel sud el barri del Raval, que forma part del Districte de Ciutat Vella de Barcelona.

Detall de l'Avinguda Paral·lel

Les coordenades UTM del punt on es realitzen les cales són: X: 430741 i Y: 4580920.

Vista zenital de Ciutat Vella i la ubicació de la intervenció..

El tram de la vorera on es realitza de circulació actual es troba aproximadament a una cota absoluta referenciada sobre el nivell del mar de 8,8 metres.

3. MARC HISTÒRIC.

En aquest apartat es fa un breu resum de l'evolució històrica de la ciutat de Barcelona. Aquesta introducció es centra principalment en el desenvolupament del barri del Raval, que queda delimitat, entre d'altres carrers, per l'Avinguda Paral·lel, que és el lloc on es fan les cales.

Hi ha evidències de la presència de l'home al territori de la actual ciutat de Barcelona des de la prehistòria. En els darrers anys, amb l'aparició de diferents troballes en diferents punts de la ciutat, es pot afirmar que hi ha una ocupació de la plana costanera més estesa de la que semblava fins fa poc. Es tenen documentades evidències d'emplaçaments prehistòrics, des de la fase més antiga del Neolític fins al Bronze Final. Per exemple, a la zona del Raval, àrea d'interès per a la nostra intervenció, hi ha evidències als sectors de Sant Pau del Camp¹, Reina Amàlia, Rambla del Raval-Robador..., als que cal sumar-hi altres evidències en punts pròxims a aquesta àrea, com les restes aparegudes al carrer del Pi² i a la Plaça de la Vila de Madrid. També hi ha documentades evidències al barri de la Ribera, al Mercat de Santa Caterina³, i diverses troballes descontextualitzades dins del primitiu recinte romà, que semblarien indicar un aprofitament del turó per a l'establiment humà des de la prehistòria.

L'evolució d'aquest tipus de poblament acabarà desembocant en l'eclosió d'un dels grups tribals, els laietans, associats a l'arc cultural denominat món ibèric. En la zona de l'actual Barcelona hi ha documentats diferents poblats ibèrics, com són els del Putget, el del turó de la Rovira o el de Montjuïc.

Tot i que els romans arriben a la península Ibèrica al 218 aC, no serà fins al 10 aC aproximadament, quan es fundí⁴ la *Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna*

¹ Al sector de Sant Pau del Camp hi ha documentat un assentament amb diferents moments d'ocupació del Neolític Antic (5000-3500 aC), del Bronze Inicial (2000-1500 aC) i del Bronze Final (1100-700 aC.)

² Al carrer del Pi s'ha documentat un grup de sis sepulcres de fossa del Neolític Mitjà.

³ Al mercat de Sta. Caterina es documenten estructures i 1 inhumació del Bronze Inicial, (1800-1500 aC).

⁴ Els romans sembla que s'instal·len a la muntanya de Montjuïc, abandonant aquest emplaçament amb la fundació de *Barcino*. Moment en que la conjuntura política i social, permet l'assentament a la vora del mar, aprofitant la planura i les bones condicions orogràfiques.

Barcino a la plana de Barcelona, a la petita colina del *Monts Taber*, a tocar del port natural del *Rubricatum flumen* (port natural del riu Llobregat).

La fundació de *Barcino*, una petita població d'unes 10 hectàrees, és de nova planta i cal ubicar-la dintre d'una planificada reestructuració general del nord-est peninsular per part d'August i Agripa, amb la creació de diferents ciutats per llicenciar als legionaris veterans de la segona fase de les guerres càntabres, finalitzada al 19aC. És en aquesta època quan comença a funcionar la variant litoral de la via Augusta, que connectarà poblacions com *Barcino*, *Baetulo* i *Iluro*

El futur barri del Raval⁵ resta deshabitat a l'oest de *Barcino*, separat per la riera de Vallcarca (actuals Rambles) i formant part del seu *ager*, no molt extens però molt productiu, amb el cultiu de cereals i de la vinya.

Durant l'Antiguitat Tardada i l'Alta Edat Mitjana, la ciutat sofreix transformacions relacionades amb els canvis polítics, socials i religiosos, però no modifica substancialment la seva superfície. De totes formes, les antigues viles suburbanes d'època romana donaran pas a petits burgs o viles noves.

En aquest ampli espai cronològic el Raval serà, principalment, zona de camps i hortes per a l'ús de la ciutat, tot i que part de la seva extensió estarà coberta fins a ben entrada l'Edat Mitjana per l'estany Cagalell, que recull les aigües del rierol del mateix nom. L'element més destacable d'aquests terrenys suburbans, es la presència de tres vies de comunicació entre la ciutat i el seu hinterland. Es tracta dels camins del Llobregat, de Sarrià i de Montjuïc, que es poden associar als actuals carrers de l'Hospital, Tallers i Sant Pau, i que aniran configurant la trama urbana d'aquest barri quan la ciutat creixi fora muralles.

Barcelona va incrementant la seva població al llarg de l'Edat Mitjana, creixent nuclis al voltant del perímetre de la ciutat romana, tot que separats d'aquesta

⁵ En l'actualitat, quan es parla del barri del Raval, on entén que es tracta dels terrenys que es troben a ponent de les Rambles i que queden inclosos en la tercera muralla de Barcelona, realitzada en temps de Pere IV d'Aragó. Estrictament, el barri del Raval, que al segle XIV també era conegut com el barri del Carme, es reduïa a la part NE d'aquests terrenys, centrant-s'hi en el eixos viaris dels actuals carrers de L'Hospital i del Carme. Finalment, amb el pas del temps, s'associa aquest terme a tot el conjunt de terrenys emmurallats, des de les Drassanes fins a la porta de Jonqueres. En aquest text s'utilitzarà el terme "Raval" englobant tota aquesta franja de terrenys.

per l'antiga muralla. Aquest creixement també afecta al Raval, on apareixen nuclis, com la petita vila que es forma als voltants de l'església de Sant Pau del Camp, on s'han documentat un seguit tombes⁶ associades a aquest període. També es té constància d'un altre nucli habitat, el del Pedró⁷, entre els carrers del Carme i de l'Hospital.

Aquest creixement demogràfic i d'extensió de la ciutat fora muralles fa que sigui necessari la realització d'un segon cinturó defensiu. Aquest es realitza durant el regnat de Jaume I (1213-1276) i engloba totes les viles noves i burgs pròxims a la ciutat, incrementant àmpliament el perímetre emmurallat, sobretot pel sector de llevant, molt densament poblat i amb un gran potencial econòmic. Pel costat de ponent, les muralles arriben fins a la torrentera de Vallcarca, actual Passeig de la Rambla, que circumval·larà externament aquest sector de la fortificació i farà les funcions de fossat. La zona del Raval, que es troba a l'oest d'aquesta torrentera, tot i tenir alguns petits nuclis habitats i construccions aïllades (convents i hospitals...) queda fora del segon recinte emmurallat, al ser en gran part, una àmplia extensió de camps.

Un segle després que Jaume I comencés la realització del segon cinturó defensiu, Pere IV d'Aragó (1336-1387) ordena l'emmurallament de la franja de terreny que es troba a ponent de la ciutat, el Raval. Es faran quatre nous portals, el de Jonqueres (C./Tallers), el de Sant Antoni o d'en Cardona, (accés més important), el de Sant Pau i el de Santa Madrona, (al costat de les Drassanes).

Una vegada aixecades les muralles que incorporen el Raval al recinte emmurallat, continua en aquests terrenys, com abans, la construcció de convents i monestirs, i la progressiva edificació de cases, sobretot als terrenys que donen front als camins tradicionals. Influeix en aquesta lenta ocupació la pròpia conjuntura econòmica i social del Principat, que a partir de la segona meitat del segle XIV comença a canviar, amb l'aparició de crisis de subsistència

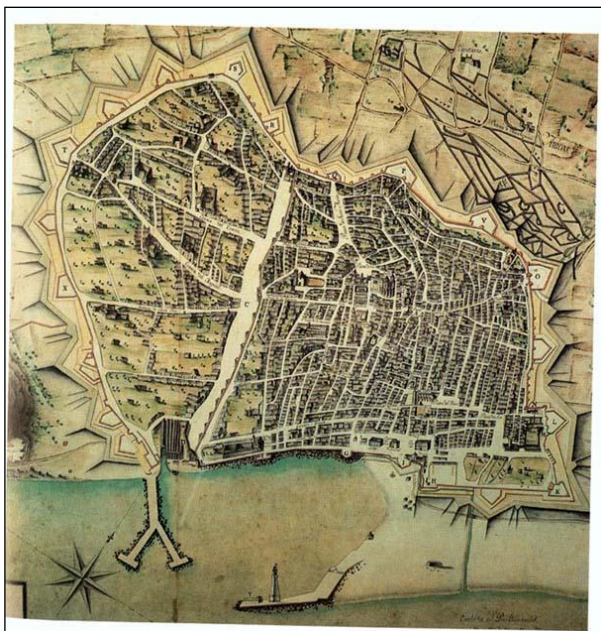
⁶ Tombes aparegudes durant la realització del Pla Central del Raval.

⁷ En aquest nucli es té constància de la construcció de la leproseria de Mesells entre el 1144 i 1171.

i epidèmies cícliques que delmaran la població de la ciutat de forma continuada durant tota l'Edat Moderna. A aquesta situació cal sumar-hi conjuntura econòmica en retrocés i una situació política convulsa.

Durant tota l'Edat Moderna Raval sofreix aquest procés de crisis, tenint un creixement urbanístic molt limitat fins al segle XVIII, restant en gran part com a camps de cultiu amb la presència de monestirs, convents i hospitals, que seran les construccions predominants a la zona.

A començaments del segle XVIII, amb motiu de la derrota de la Guerra de Successió, la ciutat de Barcelona sofreix canvis forçats, amb la demolició de part del barri de la Ribera per a la construcció d'una "Ciudadella" militar. És en aquest període quan el Raval comença ja el seu procés definitiu d'urbanització, amb la presència de petites indústries que comencen a intercalar-s'hi entre els convents, horts i cases, que fins ara havien caracteritzat el barri.

Plànol de la ciutat de Barcelona de principis del XVIII, on es pot veure l'estat d'urbanització del barri del Raval en aquest moment. Arxiu de la Catedral de Barcelona. Extret del llibre "El Hospital de la Santa Creu i Sant Pau 1401-2001"

Entre la segona meitat del segle XVIII i la primera meitat del segle XIX es produeix la definitiva ocupació del barri del Raval. Barcelona és una plaça emmurallada que es troba limitada en la seva superfície edificable, fent d'aquesta zona de la ciutat el seu únic lloc de creixement. En aquest període es transforma el barri, amb la instal·lació de fàbriques i vivendes per als

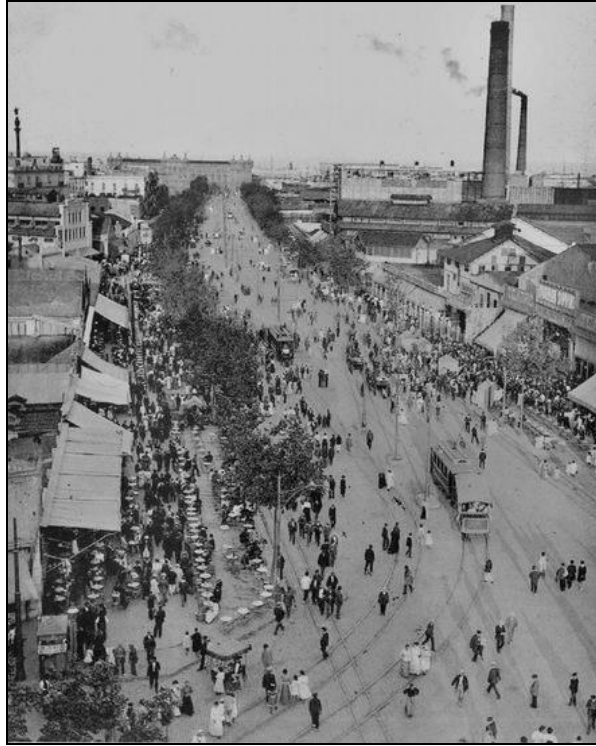
treballadors, convertint el Raval en la zona industrial de Barcelona i una dels llocs més densament poblats i insalubres de tota Europa.

A mitjans del segle XIX la densificació de la ciutat és insostenible fent que el govern decreti al 1854 l'enderroc de les muralles de terra. De totes formes caldrà esperar fins al 1858 per a que, per una “*Real Orden*”⁸, la ciutat deixi de tenir condició militar, quedant reduït aquest estatus al port i a les fortificacions de Montjuïc i de la Ciutadella. Aquesta és la primera de les passes per a la futura urbanització de l'eixample de Barcelona, que tot i a les controvèrsies del moment, projectarà Ildefons Cerdà.

Dintre d'aquest projecte dues de les principals arteries que ordenaran i articularan l'ampliació de la ciutat seran les Avingudes del Paral·lel i de la Meridiana. Aquestes vies formen 45 graus amb la quadrícula de l'Eixample i seran les hereves del Camí de Sants i de Sant Andreu.

L'avinguda del Paral·lel, inaugurada oficialment el vuit d'octubre de mil vuit-cents noranta-quatre, rep diferents noms al llarg del temps, com el de Avinguda Marquès del Duero, Avinguda Francesc Layret i el propi nom de Avinguda del Paral·lel. Cal destacar que des de els seus orígens aquest carrer serà un dels principals llocs d'oci dels barcelonins, fet que ha continuat fins als darrers decennis del segle passat, moment en que els teatres i llocs d'oci de la zona entren en decliu, en front d'una nova i més ampla oferta lúdica que es va instaurant a la ciutat.

⁸ < a fin de demarcar el espacio en que se pueda edificar libremente en la capital, se manda que en Barcelona se conserven y mejoren las fortificaciones del Castillo de Montjuich y de la Ciudadela, organizando además convenientemente la defensa del puerto”⁸ >

Avinguda del Paral·lel a començament del segle XX.

Cal destacar que a l'altre costat de l'Avinguda Paral·lel, a la mateixa altura que es fan les rases, es troba un element del patrimoni industrial de la ciutat de Barcelona. Es tracta de les tres xemeneies de la primera central elèctrica que donava llum a la ciutat. Aquesta central, construïda a finals del XIX, formava part de la *Sociedad Española de Electricidad* i va funcionar de forma ininterrompuda fins al 1986.

4- METODOLOGIA

La metodologia emprada en aquesta intervenció s'ha adaptat al tipus d'actuació estipulada al projecte d'intervenció arqueològica realitzat pel Servei d'Arqueologia de Barcelona- ICUB amb el codi 089/09. Aquest projecte plantejava un control arqueològic de l'obertura de les cales per part dels operaris de l'obra i, una vegada detectades les estructures o estrats amb potencialitat arqueològica, la seva excavació amb metodologia i enregistrament arqueològic.

El sistema d'enregistrament utilitzat per a documentar aquesta intervenció hauria estat el proposat per E. C. Harris, que converteix l'estratificació en estratigrafia. De totes formes, l'absència de restes amb interès arqueològic ha fet innecessari el seu enregistrament amb aquest sistema, que individualitza les diferents accions bàsiques que es poden reconèixer, donant-les-hi números diferencials.

Tot el procés d'excavació s'ha documentat fotogràficament amb suport digital. Així mateix, es porta a terme el corresponent registre gràfic, fent un aixecament topogràficament del sondeig. D'aquesta manera les cales queden situades físicament en l'espai de la ciutat. Les tasques de situació del sondeig es realitza mitjançant la triangulació en referència a punts ben definits i situats en els plànols topogràfics de la ciutat. Totes les plantes es lliuren en format digital i en paper, utilitzant-hi per a la seva informatització el programa de dibuix vectorial Autocad 2004.

El codi identificatiu de la intervenció és **089/09** i ve establert pels criteris del Servei d'Arqueologia de Barcelona- ICUB, que porta un registre numèric de las intervencions. En aquest codi s'indica el número que té la intervenció dintre de l'any natural (Aquesta és la número 089 de l'any 2009).

5.- TREBALLS REALITZATS

En aquest apartat es fa una breu descripció dels treballs realitzats i els resultats obtinguts durant la intervenció portada a terme al subsòl de la vorera de l'Avinguda Paral·lel, a l'altura de la finca número 54-58.

El plantejament inicial preveu la realització d'una única cala per a la col·locació d'una arqueta per al nou servei. Durant el procés de rebaix apareixen una gran concentració de serveis en ús, fent que s'hagi de desestimar aquesta ubicació. Es realitza una segona cala en les proximitats de la primera i, tot i que tornen a aparèixer nous serveis, es pot rebaixar fins a una cota que permet col·locar l'arqueta de la nova instal·lació.

5.1. Cala 1.

Aquesta cala es realitza en la part central de la vorera del carrer, a prop de la cantonada de l'Avinguda Paral·lel amb el carrer de Nou de la Rambla. Es tracta d'un sondeig de planta rectangular amb una orientació N/S, que fa aproximadament 1,2 metres de llarg per 0,6 metres d'ample i assoleix una profunditat que no superà els 60 centímetres de potencia respecte al nivell del carrer, situat a 8,80 m.s.n.m.

Durant el rebaix solament es detecten evidències relacionades amb el nivell de circulació actual de l'Avinguda i dels diferents serveis soterrats que s'han anat col·locant al subsòl.

En primer lloc s'extreu amb martell pneumàtic la pavimentació actual, formada per panots quadrangulars de 20 centímetres de costat, i la seva preparació, composta per un potent nivell de formigó d'uns 16 centímetres de gruix. Aquesta capa permet regularitzar el terreny de forma prèvia a la col·locació de la pavimentació.

Una vegada enretirada la pavimentació actual es documenten dos estrats diferents, un compost per sorres i que es troba ubicat al terç sud de la rasa, i l'altre format per argiles vermelles i documentat als terços central i nord de la cala. Ambdós formen part dels rebliments de les trinxeres constructives de dos dels serveis actuals que es detecten a l'interior de la rasa.

Una vegada enretirats aquests rebliments es comencen a detectar diferents serveis, que en gran part es troben en funcionament. Al terç sud es documenten tres serveis, una arqueta d'obra anul·lada i dos serveis elèctrics que creuen transversalment la rasa. El primer, passa per dintre de l'arqueta i sembla estar encara en funcionament, mentre que el segon es troba ubicat en la trinxera constructiva de l'arqueta, i sembla ser d'electricitat.

En els terços centrals i nord de la cala es documenten uns altres dos serveis. El primer d'ells és un cablejat elèctric que creua longitudinalment la rasa i que es protegeix amb una potent capa de formigó, mentre que el segon es un col·lector de grans dimensions que tot just s'arriba a detectar al quedar cobert pel servei elèctric, creuant transversalment la part central de la rasa.

Cala 1 una vegada finalitzada. Es poden veure alguns dels serveis que impedeixen continuar baixant.

La presència de tots aquests serveis i la impossibilitat de continuar baixant, fa que es replantegi la ubicació de la rasa, traslladant-la uns dos metres més cap a l'est.

5.2. Cala 2.

La segona cala es desplaça uns dos metres més cap al SE, buscant evitar els serveis existents, que semblen ocupar gran part de la vorera. Es tracta d'un sondeig de planta rectangular i una orientació E/W, que fa aproximadament 1,2 metres de llarg per 1 metre d'ample, assolint una profunditat màxima d'uns 90 cm de potencia respecte al nivell del carrer, situat a 8,76 m.s.n.m.

Cala 2 durant el procés de rebaix de les llambordes de la segona fase.

En aquesta rasa també es detecten bastants serveis, tot i que a l'aparèixer en menor quantitat i a més profunditat que en la cala anterior, es pot assolir la profunditat requerida per a la col·locació de l'arqueta del nou servei.

En primer lloc s'extreu amb martell pneumàtic la pavimentació actual, formada per panots quadrangulars de 20 centímetres de costat, i la seva preparació, composta per un potent nivell de formigó d'uns 20 centímetres de gruix.

Una vegada enretirada la pavimentació actual, es documenta la trinxera constructiva d'un servei elèctric que creua longitudinalment la cala i talla una pavimentació anterior. Aquesta pavimentació, formada per llambordes rectangulars, segurament cal relacionada amb la calçada de l'Avinguda Paral·lel, que fins fa relativament poc temps, tenia una amplada superior. De totes formes, no sembla ser gaire antiga, ja que per sota apareixen altres serveis elèctrics que creuen longitudinalment el tall nord de la rasa.

En la part inferior de l'extrem NE de la rasa es detecta un nivell d'argila vermella de composició molt diferent a la dels nivells anteriors, tot i que també sembla ser de formació recent, tenint inclús algun plàstic entre els seus components.

Cala 2 una vegada finalitzats els rebaixos.

6. CONCLUSIONS I CONSIDERACIONS FINALS.

Les conclusions que es poden extreure del control arqueològic que s'ha dut a terme durant la realització de les rases executades a l'Avinguda Paral·lel 54-58, es redueixen a la constatació de que aquesta zona del casc antic de la ciutat es troba molt afectada per les infraestructures associades a les edificacions actuals.

Gran part de les vies públiques actuals sofreixen continues afectacions i remodelacions, que han anat destruint els nivells inferiors. De totes formes no es pot descartar la presència d'estructures d'interès arqueològic en cotes inferiors a les assolides per les cales, ja que les cales no tenen una gran profunditat i el propi creixement de la ciutat ha anat fent que es sobrelevi en alguns punts el nivell de circulació.

7. BIBLIOGRAFIA

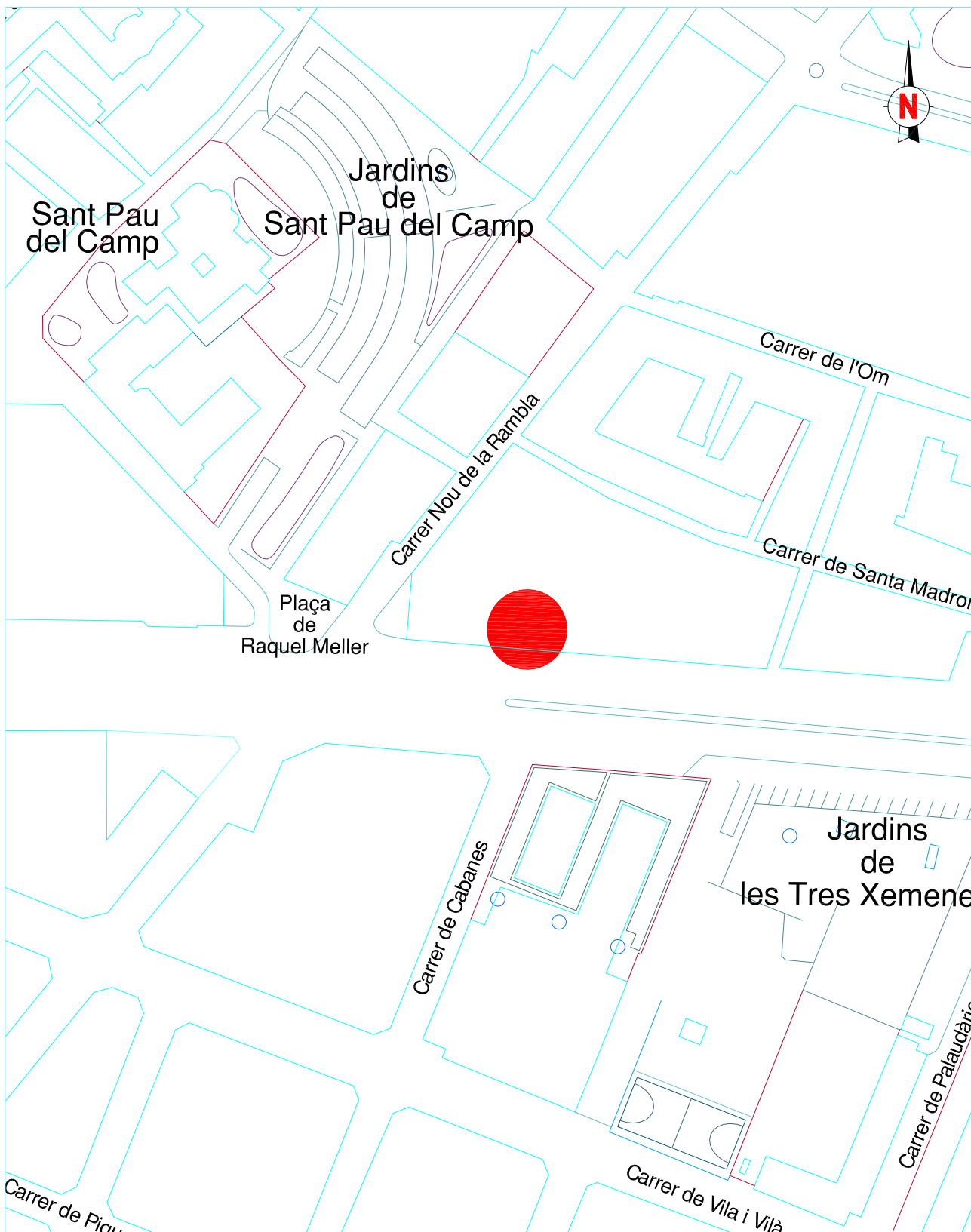
- BELTRAN DE HEREDIA BERCERO, Julia. ET ALII (2001). *De Barcino a Barcinona (siglos I-VII): Los restos arqueológicos de la plaza del Rey de Barcelona*. MHCB. Barcelona. pàg.22-43.
- ALCOY, Rosa. ET ALII (1999). *La Barcelona Gòtica*. MHCB. Barcelona. Pàg.57-98.
- CLARAMUNT, S. (1982): "La formación del raval de la Rambla, a El Pla de Barcelona i la seva Història". a *Actes del I Congrés d'Història del Pla de Barcelona*. Institut Municipal de Cultura – Ajuntament de Barcelona. Barcelona.
- FULLANA I LLOMPART, Miquel (2005): *Diccionari de l'art i dels oficis de la construcció*. 8^{ena} edició. Ed. Moll. Mallorca.
- MARTORELL, V.; FLORENSA, A. ;MARTORELL,V. (1970). *Historia del Urbanismo en Barcelona: del plan Cerdà al área metropolitana*. Edit. Labor. Barcelona. Pàg 15-23; 75-101.
- VV.AA. (2001): *El Hospital de la Santa Ceu i Sant Pau 1401-2001*. Ed. Lunweg. Barcelona. Pàg 9-28.

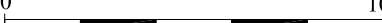
PLANIMETRIA.

1. Plànol de situació. Esc 1: 5000.
2. Plànol de situació. Esc 1:2000
3. Planta general amb les cales realitzades. Esc. 1:200

		INTERVENCIÓ		NOM DEL PLÀNOL	Núm.
		Av. Paral·lel 54-58 codi: 089/09 Barcelona (Barcelonès)		Plànol de situació	1
DIN A4	Escala: 1:5000			Data: Setembre 2009	

 CODEX ARQUEOLOGIA I PATRIMONI	INTERVENCIÓ		NOM DEL PLÀNOL	Núm.
	Av. Paral·lel 54-58 codi: 089/09 Barcelona (Barcelonès)		Plànol de situació	2
DIN A4	Escala: 1:2000	0 100		Data: Setembre 2009

DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA

Daniel Vázquez

AUTORS

Mario Granollers

 CODEX
ARQUEOLOGIA I PATRIMONI

DIN A3 | Escala: 1:200

INTERVENCIÓ

Av. Paral·lel 54-58 codi: 089/09
Barcelona (Barcelonès)

NOM DEL PLÀNOL

Planta general

Data: Setembre 2009

Núm.

3

INVENTARI FOTOGRÀFIC.

Foto 1: Vista de l'Avinguda Paral·lel amb els operaris treballant a la seva vorera dreta.

Foto 2: Detall del tram de vorera de l'Avinguda Paral·lel on es realitzen les cales. Al fons es veu part de la façana de la finca nº 54-58.

Foto 3: Detall dels operaris picant amb martell pneumàtic la pavimentació actual de la vorera on s'ha de col·locar el nou servei.

Foto 4: Detall de la primera cala durant el seu procés d'obertura.

Foto 5: Detall de la meitat sud-oest del tall oest de la primera cala. Es poden veure alguns dels serveis detectats durant el procés d'obertura.

Foto 6: Vista general de la primera cala una vegada oberta. Es pot veure en primer terme el tall oest de la cala amb la presència de nivells i estructures associades als serveis actuals.

Foto 7: Vista general de la primera cala una vegada oberta. Es pot veure en primer terme el tall oest de la cala amb la presència de nivells i estructures associades als serveis actuals.

Foto 8: Vista general de la primera cala una vegada oberta. Es poden veure alguns dels serveis que impedeixen que es pugui continuar baixant.

Foto 9: Vista general de la primera cala una vegada oberta. Es poden veure alguns dels serveis que impedeixen que es pugui continuar baixant.

Foto 10: Detalls dels operaris obrint la segona cala que es realitza a la vorera del número 54-58 de l'Avinguda del Paral·lel.

Foto 11: Detalls dels operaris obrint la segona cala que es realitza a la vorera del número 54-58 de l'Avinguda del Paral·lel.

Foto 12: Detalls dels operaris obrint la segona cala que es realitza a la vorera del número 54-58 de l'Avinguda del Paral·lel.

Foto 13: Obertura amb martell pneumàtic de la preparació de formigó de la pavimentació actual a la segona cala.

Foto 14: Detall de la capa de formigó que cobreix un dels serveis detectats a la segona cala

Foto 15: Detall del tall nord de la segona cala. Es pot veure al tall una pavimentació anterior realitzada amb llambordes.

Foto 16: Detall de la segona cala. Es pot veure al tall una pavimentació anterior realitzada amb llambordes.

Foto 17: Detall de les llambordes d'una pavimentació actual que es detecta durant l'obertura de la segona cala.

Foto 18: Detall de la segona cala realitzada a l'Avinguda Paral·lel 54-58 durant la seva obertura.

Foto 19: Detall de la segona cala realitzada a l'Avinguda Paral·lel 54-58 durant la seva obertura. Es poden veure al tall els nivells relacionats amb una rasa realitzada per a la col·locació d'un servei elèctric.

Foto 20: Detall de la segona cala realitzada a l'Avinguda Paral·lel 54-58 durant la seva obertura. Es poden veure al tall els nivells relacionats amb una rasa realitzada per a la col·locació d'un servei elèctric.

Foto 21. Detall de l'angle NW de la segona cala realitzada a la vorera de l'Avinguda Paral·lel 54-58. Es pot veure un nivell d'argiles vermelles que queda tallat per un servei elèctric.

Foto 22. Detall de l'angle NW de la segona cala realitzada a la vorera de l'Avinguda Paral·lel 54-58. Es pot veure un nivell d'argiles vermelles que queda tallat per un servei elèctric.

Foto 23: Vista de la segona cala realitzada a l'Avinguda Paral·lel 54-58 una vegada s'assoleix la profunditat necessària per a la col·locació del nou servei. Foto feta des de l'oest.

Foto 24: Detall del tall nord de la segona cala realitzada a l'Avinguda Paral·lel 54-58 una vegada finalitzats els rebaixos.

Foto 25: Detall del tall sud de la segona cala realitzada a l'Avinguda Paral·lel 54-58 una vegada finalitzats els rebaixos.

Foto 26: Vista de la segona cala realitzada a l'Avinguda Paral·lel 54-58 una vegada s'assoleix la profunditat necessària per a la col·locació del nou servei. Foto feta des del NW.

Foto 27: Detall del tall est de la segona cala realitzada a l'Avinguda Paral·lel 54-58 una vegada s'assoleix la profunditat necessària per a la col·locació del nou servei.

Foto 28: Vista de les tres xemeneies que formaven part de la central elèctrica de la Ciutat.